

PROTOCOL MELDCODE

Huiselijk geweld en Kindermishandeling

STERRENSCHOOL
HILVERSUM

STERRENSCHOOL

In dit protocol staan de school-specifieke uitwerking van de meldcode. Voor algemene richtlijnen en afspraken vanuit Stip wordt verwezen naar het organisatieprotocol Meldcode van Stip.

Inleiding

In de wet is vastgelegd dat elke organisatie en iedere beroepskracht die met kinderen, ouders en ouderen werkt, verplicht is om met de Meldcode te werken. De Meldcode geldt voor partnergeweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling (in het vervolg huiselijk geweld) in de veel sectoren waaronder het onderwijs. De Meldcode en de hierbij horende protocollen ondersteunt beroepskrachten in de omgang met vroegtijdig signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Op alle Stipscholen wordt gewerkt met het protocol Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Het organisatieprotocol geeft de algemene richtlijnen, taakomschrijving van de aandachtsfunctionarissen en afspraken binnen de organisatie van Stip weer. Deze organisatie brede informatie dan zal niet opgenomen worden in dit protocol.

Dit school-specifieke protocol heeft als doel gedetailleerd weer te geven wie welke vervolgstap neemt, wie beslissingsbevoegdheid heeft en hoe het kind wordt betrokken in het proces. Het organisatieprotocol van Stip en het hieraan gekoppelde school-specifieke protocol zal jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

In dit school-specifieke protocollen zijn de afspraken en richtlijnen van de Sterrenschool terug te vinden.

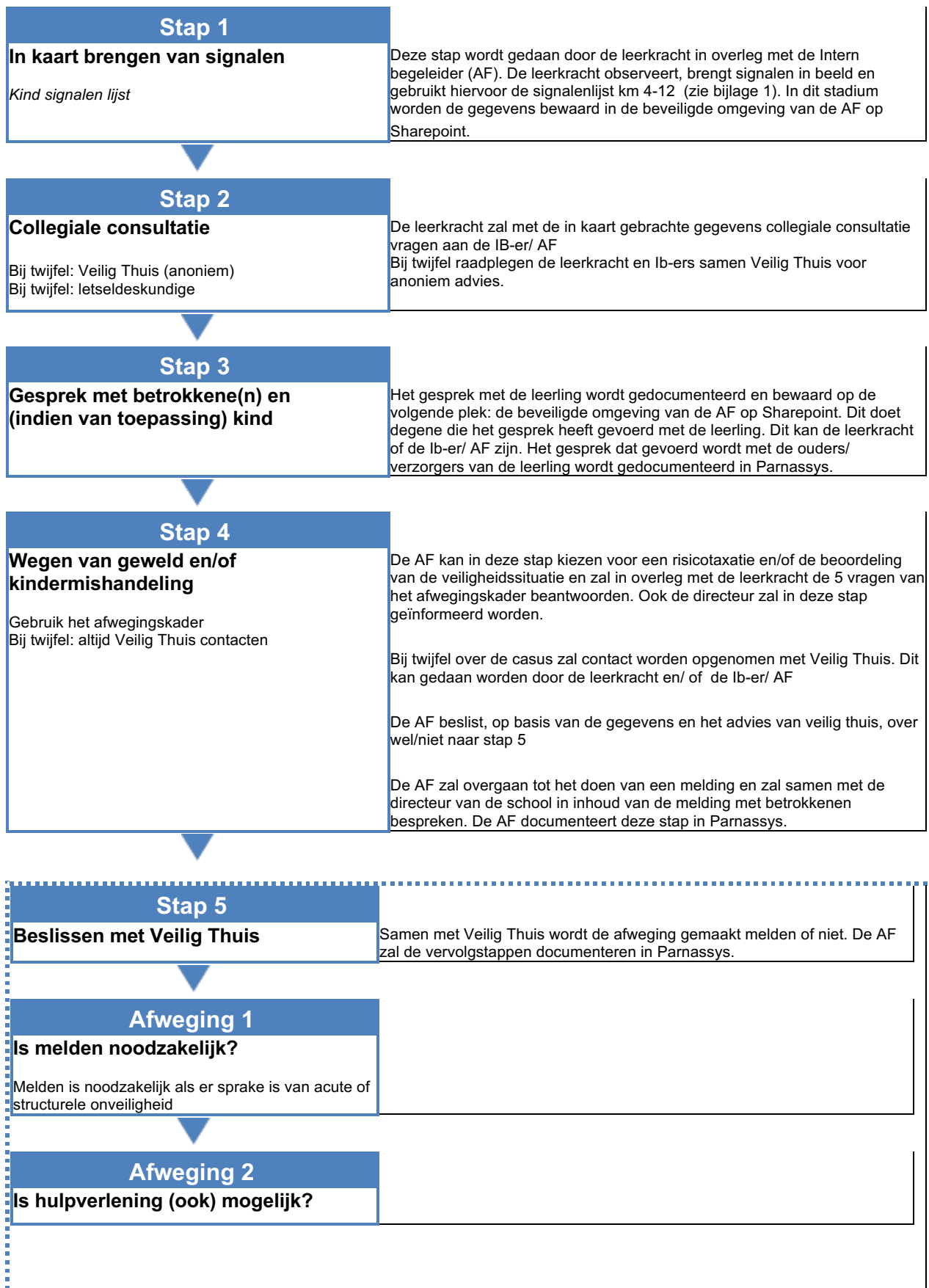
Inhoudsopgave

De Meldcode stappen	4
Omschrijving van de stappen binnen de school	5
Participatie van kinderen	8
Wettelijke verplichtingen	11

Bijlagen:

- 1) Signalenlijst km 4-12
- 2) Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure
- 3) Handreiking participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- 4) Algemene tips voor gespreksvoering met kinderen

De Meldcode stappen op de Sterrenschool

Omschrijving van de stappen binnen de school

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De leerkracht, de klassenassistent, de ib-er of directeur brengt signalen in beeld en gebruikt hiervoor “signalenlijst km 4-12” (zie bijlage 1).

De signalen worden gedocumenteerd door de AF in de beveiligde omgeving van de AF op Sharepoint.

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eengerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. Bij het vermoeden van eengerelateerd geweld zal er advies worden gevraagd aan Veilig thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigt plaats te vinden, als een ouder of leerling in direct fysiek gevaar is en directe bescherming nodig heeft. De school gebruikt hiervoor bijlage 2: “Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure”.

In dat geval wordt er direct contact opgenomen met de politie Hilversum via nummer: 0900 88 44.

Stap 2: Collegiale consultatie

De AF wordt altijd op de hoogte gebracht van de signalen. Deze signalen worden gedocumenteerd in de beveiligde omgeving van de AF op Sharepoint door de AF.

Bij twijfel raadpleegt de AF samen met de leerkracht Veilig Thuis. Dit gebeurt anoniem.

De AF neemt indien nodig contact op met 1 of meerdere deskundigen uit het ZAT. Afhankelijk van de problematiek, kan dit de jeugdarts/ verpleegkundige zijn, de schoolmaatschappelijk werker en/ of de leerplichtambtenaar.

De adviezen van de deskundige uit het ZAT worden door de AF in de beveiligde omgeving van de AF op Sharepoint.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

De leerkracht en AF gaan in gesprek met ouders. Na toestemming van ouders kan de AF in contact komen met hulpverleners/ instanties die eventueel al betrokken zijn bij het gezin.

De leerkracht en AF beslissen of een kindgesprek van toepassing is (afhankelijk van leeftijd en situatie en cognitieve capaciteiten van de leerling) en wie deze gaat voeren (directie, Ik of AF). Om zich voor te bereiden op het gesprek wordt gebruik gemaakt van de bijlage 3 “Handreiking participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” en bijlage 4: “algemene tips voor gespreksvoering met kinderen”.

Stap 3 Het gesprek met de leerling wordt gedocumenteerd in de beveiligde omgeving van de AF op Sharepoint. Na het gesprek met ouders wordt alles voortgezet en gedocumenteerd in Parnassys.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

De AF beoordeelt na het gesprek met ouders, kind en externen samen met de leerkracht de veiligheidssituatie en doet een risicotaxatie. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- heb ik op basis van stap 1 t/m 3 vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- heb ik op basis van stap 1 t/m 3 vermoeden van acute of structurele onveiligheid (zie bijlage 2 "Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure")

Hierbij wordt tevens gebruik gemaakt van de onderstaande 5 afwegingsvragen *.

De directeur wordt in deze fase geïnformeerd over de situatie.

Bij twijfel neemt de AF contact op met Veilig Thuis voor advies. Dit gebeurt anoniem.

Indien er aan de hand van de afwegingsvragen besloten wordt om naar stap 5 te gaan zal de AF contact opnemen met Veilig Thuis. Bij Veilig Thuis zal een registratie plaats vinden (niet meer anoniem). De AF zal een registratie doen in Parnassys.

De directeur zal samen met de AF in gesprek gaan met de ouders. De leerkracht zal niet bij het gesprek aanwezig zijn. De leerkracht of AF zal met het kind in gesprek gaan indien mogelijk (afhankelijk van leeftijd, cognitieve capaciteiten van de leerling en situatie). Het gesprek zal gedocumenteerd worden door de AF in Parnassys.

Afwegingsvragen *

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De AF neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

De AF gaat in gesprek met Veilig Thuis. De AF zorgt voor een goede voorbereiding in samenspraak met directie alvorens Veilig Thuis te bellen.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Aan de hand van de negen opgestelde actiepunten uit de “Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” (zie bijlage 3) zorgt de school voor de participatie van het kind.

1. Termen

Binnen het organisatieprotocol en het school-specifieke protocol Meldcode wordt er gesproken over kind en/ of ouder(s) en verzorger(s). Dit zal ook terug te vinden zijn in de documentatie.

2. Informatie over het proces

Het is belangrijk dat het kind wordt meegenomen in het proces.

De leerkracht of AF zal in gesprek gaan met het kind en de volgende punten bespreken:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wat de vervolgstappen zijn
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet (aanvechten van beslissing)

3. Informatie over veilig opgroeien

De leerkracht of AF informeert het kind over wat veilig opgroeien is. De leerkracht of AF geeft informatie over het recht op veilig opgroeien. De leerkracht of AF bespreekt met de leerling wat een normale omgang is tussen ouder en kind. De leerkracht of AF legt uit dat conflicten anders beëindigd kunnen worden dan met psychische en/of fysiek geweld. De leerkracht of AF bespreekt met de leerling dat het kind niet verantwoordelijk is of schuld heeft aan mishandeling, verwaarlozing en seksueel misbruik. Het kind wordt uitgelegd dat kinderen liefde, respect en bescherming van hun ouders/verzorgers nodig hebben om gezond op te kunnen groeien en dat het niet goed is voor kinderen om vaak bang te zijn of zich zorgen te maken over hun eigen of iemand anders veiligheid.

Als mishandelde kinderen over de informatie beschikken dat wat zij meemaken niet mag, kan dat tegenwicht bieden aan de van huis uit meegekregen informatie dat dit normaal is.

4. Recht op eigen mening

De leerkracht of AF informeert het kind over het recht om betrokken te worden en het recht op een eigen mening. De AF of leerkracht sluit aan bij de mogelijkheden van het kind. De omgeving waar het gesprek plaatsvindt is daarbij belangrijk, maar ook de houding en vaardigheden van de volwassene. Zie bijlage 3: "Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling".

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De leerkracht of AF zal openstaan voor:

- de mening van het kind over bestaande zorgen.
- de door het kind geopperde oplossingen.
- de mening over voorgestelde beslissingen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

De mening van het kind wordt serieus genomen en wordt meegenomen in de besluitvorming. Bij het wegen van de mening van het kind in de besluitvorming wordt rekening gehouden met de capaciteiten van het kind. Het is belangrijk om aan te geven op welke manier de mening wordt meegewogen, om teleurstelling te voorkomen en om te voorkomen dat het kind het een te zware last vindt. De verantwoordelijkheid voor de te nemen beslissingen liggen niet bij het kind, maar bij de professionals.

Het kind wordt geïnformeerd over de beslissing en de rol die de mening van het kind in de besluitvorming heeft gespeeld. Dit wordt gedaan door diegene die het kindgesprek heeft gevoerd in stap 3. Het integreren van terugkoppeling aan het kind is een goede check of de mening van het kind voldoende is meegewogen. Bovendien is terugkoppeling van groot belang voor het kind zodat het kind zich serieus genomen voelt en weet waarom de beslissing genomen is.

7. Route bij disclosure

Als een kind uit zichzelf vertelt over de onveiligheid thuis is er sprake van onthulling/ disclosure. Dit kan betekenen dat er sprake is van acute crisis. Belangrijk is om het kind te geloven en te steunen. In geval van disclosure zal de AF contact opnemen met Veilig Thuis en een zorgvuldige afstemming zal moeten plaatsvinden tussen professionals, Veilig Thuis en het kind over de gevolgtacties. Belangrijk hierbij is goed voorbereid te zijn alvorens met ouders in gesprek te gaan.

8. Steun

De meldcode stopt niet na de melding. Belangrijk is om steun te bieden aan de leerling. De AF of leerkracht zal de mogelijkheid bieden om in gesprek te gaan met de leerling of andere ondersteuning op maat regelen. Met de leerling wordt afgesproken met wie en hoe vaak dit zal plaats vinden.

Belangrijk hierbij is:

- bieden van veiligheid
- stimuleren van relaties
- hanteren en begrijpen van emoties en gedrag

De AF houdt contact met Veilig Thuis en eventuele andere hulpverlening. Alle stappen en contacten worden gedocumenteerd in Parnassys.

9. Tips voor gesprek

Zie bijlage 3: "Participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling".

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de Meldcode dient de organisatie/ school vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Bijvoorbeeld een leerkracht die de signalen bespreekt met de aandachtsfunctionaris van een school. Daarnaast moet de organisatie in de Meldcode vastleggen wie eindverantwoordelijk is voor de beslissing om wel of geen melding te doen. In dit protocol Meldcode wordt bij elke stap beschreven wie verantwoordelijk is.

Vertrouwelijke informatie

De informatie wordt op een beveiligde digitale omgeving opgeslagen. De eerste 3 stappen zullen in de mappen van de AF in Sharepoint worden gedocumenteerd. Na het oudergesprek worden de gesprekken en contacten met instanties en Veilig Thuis in Parnassys gedocumenteerd. Deze informatie wordt alleen met de betrokkenen gedeeld.

Documenteren

De meldcode wordt in de (fysieke) map met protocollen gedocumenteerd en in de map protocollen op Sharepoint.

Deskundigheid eengerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eengerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. Bij het vermoeden van eengerelateerd geweld zal er advies worden gevraagd aan Veilig thuis. Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. In dergelijke gevallen wordt direct contact opgenomen met de politie Hilversum via nummer: 0900 88 44

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

De participatie van kinderen is in elk school-specifiek protocol opgenomen binnen Stip. Dit is gedaan op basis van de "Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" (zie bijlage 3). De handreiking en de bijlage algemene gespreksvoering geven adviezen en richtlijnen voor deze gesprekken. Binnen de training van de aandachtsfunctionarissen binnen Stip is hier ook apart aandacht aan besteed.